

մարդէ մը չիդար՝ ո՞վ կը հաւատար իր տոհմին վրայ
այսպիսի չարագուշակ լուրի մը...

Ըսենք ապա վերջապէս ու կարեկցապէս՝ թէ մեր
մէջ այս մեղքին գլխաւոր աղբիւրն է կոյր տենչ մը
նիւթական մեծութեանց. ամէն ոք մեծ մասամբ՝ մինչև
երբեմն յետին գեղջուկը՝ կուզէ ըլլալ քաղաքացի ու
հրամանահան. ո՛չ ոք գիւղացի բայց միայն բժշկին
խորհուրդով, ան ալ՝ ամիս մը երկու ամիս միայն, և
անգամ մը բանը բանէն անցնելէն ետք. ամէն ոք ըլ-
լալ կուզէ հարուստ քսակով, ո՛չ ոք սիրտով և մարմի-
նով, ամէն ոք պատրիկ ու մագիստրոս, ամէն ոք գը-
րագէտ, ոչ ոք արհեստագէտ ճիշդ և գրագէտ ու բա-
նասէր խոնարհ. չա՛տ ոք Աստղիկի սիրեցեալ ու կրե-
սոսի փեսայ և չա՛տ ու չա՛տ ոք ուհի Ապողոնի հարս
դիցունհի՛ : Եւ այս մեկայումսնիւն բռնուածներուն
մեծ մասը՝ կը սոնքայ կը ճեմէ կը ճախրէ անխիղճ
դուրսե՛րն իրեն արժան այն յատուկ փակարանէն, ուր
կարծեօք խեղճ արտուղիները դատապարտուած են չար-
չարուելու անլուր անբողոք... և սակայն ճշմարիտ
սլարկե՛լտ մեծութիւնը վաճառականութիւնն և ազնի՛ւ
յառաջդիմութիւնն այնպէս կը համեմատին այս կարգի
մեծամոլութեանց հետ, որպէս Արեւելք Արեւմուտքին,
կայծակը կայծին, հոգին ուռուցիկ շոգիին հետ :

և ճգունս յանձին առնուցուս, և սպանանիցես : Այլ ո՞, ասէ, ողորմիցի
Յովկի օճահարի : Պարտ էր զիտակացդ անագորոյն բռնութեանն փախ-
չել ի ծառայութենէն, և այրել զգոնդակ ցանկութիւնն : Եւ զիա՛րդ, ա-
սէ, իցէ այնմ հնար : Երե այլ սէր ընդ սիրոյն մուծանիցես, զերկնի-
ցըն : Որ արքայութեան ցանկայ, արհամարհեսցէ զազահուծիւն : Որ եղև
ծառայ Գրիստոսի, մի՛ լիցի ծառայ մամոնայի, այլ և տէր ևս : Քանզի
փախստականին ի նմանէ զհետ ստէպ զալ սովոր է, և որ զնմանէ կա-
թոլիկ լինիցի՝ փախչիլ : Ոչ այնպէս զոք պատուէ՝ որպէս զարհամարիչս
իւր, և ո՛չ զոք այնպէս այպանէ՝ որպէս զնորին ցանկացողսն, ո՛չ մի-
այն ծաղր կացուցանէ, այլ և ընդ բազում կապանօք հարստէ : (Մեկն.
Մատթ. Գիրք Ա. Ճառ Բ. էջք 136/7) :